KODEX VYUŽÍVÁNÍ UMĚLÉ INTELIGENCE (AI) NA SPŠ TŘEBÍČ

Návrh Kodexu využívání umělé inteligence pro Střední průmyslovou školu Třebíč (SPŠ Třebíč) byl sestaven na základě oficiálních dokumentů a stanovisek Vysokého učení technického v Brně (VUT) a Masarykovy univerzity (MUNI).

1. Preambule a vize

Střední průmyslová škola Třebíč vnímá nástroje generativní umělé inteligence (AI) jako významný technologický posun, který otevírá nové možnosti ve vzdělávání, výuce i budoucí profesní praxi našich absolventů. Cílem školy není využití AI zakazovat, ale vést žáky k jejímu **smysluplnému, kritickému, etickému a bezpečnému využívání**.

Nástroje AI mají sloužit jako asistent a katalyzátor učení, nikoli jako náhrada za vlastní myšlení, tvůrčí činnost a získávání praktických dovedností.

2. Základní principy

- **Odpovědnost a ověřování (Plná odpovědnost uživatele):** Za správnost, pravdivost a originalitu odevzdaných prací nebo kódů odpovídá vždy **žák (člověk)**, nikoli AI. Nástroje AI mohou vytvářet chybné, zavádějící nebo smyšlené informace (tzv. halucinace). Žák je povinen všechny výstupy z AI kriticky prověřit a ověřit.
- **Transparentnost a poctivost:** Použití AI při vypracování jakéhokoli úkolu nebo odborné práce musí být přiznáno. Nereflektované kopírování výstupu AI a jeho vydávání za vlastní práci je považováno za porušení školního řádu a etických zásad (obdoba plagiátorství či ghostwritingu).
- **Pragmatičnost a rozvoj kompetencí:** AI má být využívána především k podpoře učení (vysvětlení složité látky, hledání chyb v kódu, brainstorming, korektura textu). Nesmí vést k rezignaci na vlastní studijní úsilí.
- **Ochrana dat a soukromí (Data Privacy):** Do veřejně dostupných nástrojů AI je **přísně zakázáno** vkládat citlivé osobní údaje (své i třetích osob), neveřejné školní dokumenty, přístupové údaje či chráněné know-how partnerů školy.
- **Zákonnost a autorská práva:** Využívání AI musí respektovat autorské právo, licenční podmínky konkrétních nástrojů a obecně platné právní předpisy, vč. zákonu o kybernetické bezpečnosti.

3. Pravidla pro žáky SPŠ Třebíč

3.1 Běžná výuka a domácí příprava

- **Podporované využití:** Žáci mohou AI volně využívat jako osobního tutora – pro vysvětlení odborné látky, procvičování učiva, překlady, tvorbu výpisků nebo generování příkladů.
- **Omezení:** Pokud vyučující v konkrétním zadání explicitně určí, že úkol má být vypracován bez použití AI (např. prověření základních znalostí, ruční výpočty, testy), žák je **povinen** toto pravidlo respektovat.

3.2 Odborné práce, ročníkové práce a dlouhodobá maturitní práce (MPO)

AI lze použít jako pomocný nástroj při tvorbě rešerší, návrhu struktury práce, stylizaci nebo jazykové korektuře.

Povinnost přiznání AI: Každá odevzdaná odborná nebo maturitní práce, ve které byla AI využita, musí obsahovat:

1. **Čestné prohlášení o využití AI** (viz kapitola 5).
2. **Stručnou metodiku v úvodu/příloze**, popisující, které nástroje byly použity a jakým způsobem (např. *„Nástroj ChatGPT-6 byl použit pro gramatickou korekturu textu a generování počáteční kostry kapitoly 3.“*).

Závěrečný text práce i její odborné závěry musí být vlastní tvůrčí prací žáka.

3.3 Programování, IT úkoly a technické výkresy/dokumentace

Využití AI pro generování kódu, refaktorování nebo hledání chyb (debugging) je povolené v roli tzv. „asistenta“.

Zásadní podmínka (Schopnost obhajoby): Žák **musí rozumět každému řádku kódu** nebo technického řešení, které odevzdá. Pokud žák při ústní obhajobě nebo kontrole vyučujícím nedokáže vygenerovaný kód/řešení vysvětlit, upravit nebo obhájit, bude práce hodnocena jako nesplněná.

4. Pravidla a doporučení pro pedagogy SPŠ Třebíč

- **Jasné nastavování pravidel:** Vyučující na začátku školního roku nebo při zadávání konkrétního projektu jasně stanoví hranice a míru povoleného využití AI (např. Povoleno zcela / Povoleno s přiznáním / Zakázáno z důvodu ověření základních dovedností).
- **Konstruktivní přístup:** Učitelé jsou podporováni v tom, aby AI smysluplně začleňovali do výuky a učili žáky správnému formulování dotazů (promptingu) a kritickému vyhodnocování odpovědí.
- **Obezřetnost vůči AI detektorům:** Automatizované detektory AI textu nejsou spolehlivé a nevykazují právně průkazné výsledky. Podezření na neoprávněné užití AI vyučující řeší

osobním rozhovorem, ústním přezkoušením, obhajobou práce a ruční kontrolou použitých zdrojů, citací, odkazů v literatuře a parafrázovaného textu (ISO 690:2022). Nikoli však pouhým odkazem na AI detektor. AI detektorem se lze prokazatelně hájit pouze v takovém případě, že zdrojový materiál obsahuje otisk SynthID.

- **Důraz na proces a obhajobu:** Hodnocení odborných prací a projektů by mělo klást větší důraz na průběžnou práci, praktické ověření v hodinách a ústní obhajobu.

5. Jak správně deklarovat použití AI (vzory a příklady)

Vzor Prohlášení pro Dlouhodobou maturitní práci (DMP) / Ročníkovou práci:

„Práce byla vypracována samostatně a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou řádně citovány a uvedeny v seznamu použité literatury na konci práce. Při vypracování práce nebyly porušeny zásady akademické etiky ani pravidla školy pro využívání generativní umělé inteligence. Při zpracování práce byly použity nástroje generativní umělé inteligence ([uvést konkrétní nástroj a model, např. ChatGPT – GPT-6]), a to za účelem [uvést konkrétní účel použití, např. jazykové korektury, formálních úprav nebo konzultace technických řešení].”

Příklady popisu využití AI v textu práce:

Oblast použití	Příklad deklarace v práci
Jazyková korektura	„Nástroj ChatGPT-4o byl použit pro kontrolu gramatiky a stylistickou úpravu kapitoly 2. Veškeré věcné myšlenky a odborný obsah jsou autorské.“
Programování / Kód	„Pro navržení algoritmické struktury modulu vyhledávání byl použit nástroj GitHub Copilot. Vygenerovaný kód byl následně autorem upraven, optimalizován a otestován v prostředí VS Code.“
Brainstorming a rešerše	„Nástroj Perplexity AI byl použit k vyhledání odborných zdrojů k tématu obnovitelných zdrojů energie. Všechny dohledané informace byly následně ověřeny v primárních publikacích.“

6. Závěrečná ustanovení

Tento kodex nabývá účinnosti dnem 16. 11. 2026. Vzhledem k rychlému vývoji technologií podléhá tento dokument pravidelné roční revizi.